

OPPERVLAKKIG BESCHOUWD...

dragen de jaarverslagen van onze gemeenschappen niet zo erg veel bij tot de wetenschap van wat er omgaat. Maar als je de moeite neemt ze eens met de fijne kam te behandelen en vooral als je gaat vergelijken, komen er toch wel dingen voor de dag die de moeite van het weten waard zijn. Het is b.v. tekenend, dat er altijd een aantal besturen zijn, die het vertikken om hun jaarverslag aan het hoofdbestuur te zenden, hoewel ze daartoe reglementair verplicht zijn. En dan zijn er toch minstens een stuk of vier aanmaningen aan vooraf gegaan. Over de kwaliteit valt ook nog wel wat te zeggen, het is dikwijls onbegrijpelijk dat de leden daar genoeg mee nemen. Maar die leden zullen het ook wel geloven, wat dan weer niet voor het bestuur pleit.

Dat die gemeenschappen nogal wat in grootte verschillen is wel bekend, maar niet ieder lid zal er een idee van hebben hoe dat er in werkelijkheid uitziet. Daarom hieronder een lijstje van de toestand in begin 1967, waarin tot nu toe weinig verschil is gekomen:

er waren	18	gemeenschappen	met minder dan	50 leden
	15	"	van	50—100 leden
	13	"	"	100—150 "
	7	"	"	150—200 "
	13	"	"	200—300 "
	4	"	"	300—400 "
	7	"	"	400—500 "
	3	"	boven de	500 "
			(Groningen; Rotterdam; Utrecht)	

Het merendeel van de gemeenschappen, groot of klein groeide en daarbij valt op, dat in percentages uitgedrukt de grote gemeenschap niet meer groeide dan de kleine, hoewel dat wel eens gedacht werd. Maar wat nog opvallender is, is dat gemeenschappen die sterk op elkaar lijken soms heel verschillende groei-cijfers te zien geven. Als je er wat dieper induikt blijkt dat meestal aan de activiteit van enkele leden te liggen, met andere woorden het loont de moeite om meer voorlichting te geven.

Opvallend is ook, dat de ene gemeenschap veel meer in het openbare leven meespeelt dan de andere. Voorzover men de moeite neemt te vermelden, in welke instellingen het Verbond is vertegenwoordigd, lopen ook hier weer de gegevens sterk uiteen. Er zijn gemeenschappen die met een respectabele lijst voor de dag komen, anderen doen nergens aan mee. En ook hier weer geen verschil bij de kleine en de grote gemeenschappen. Dat geldt ook voor de activiteiten. Natuurlijk kan een gemeenschap van nog geen 50 leden niet wedijveren met één die enige malen groter is, maar men kan andere dingen doen. En dat komt ook uit de jaarverslagen naar voren. Want het is b.v. duidelijk dat het niet de allerkleinste gemeenschappen zijn, die één van de 26 plaatselijke blaadjes uitgeven of beschikken over een eigen dienst voor de geestelijke verzorging. Toch vraag je je dan af: waarom eigenlijk niet? Dat blaadje zal wel moeilijk zijn en er is wellicht helemaal geen behoefte aan in zo'n kleine kring, al zou het best met een naburige gemeenschap kunnen. Maar een geestelijk raadsman is overal mogelijk en belangstelling voor het individuele lid ook. En de besturen van onze gemeenschappen vergeten wel eens dat zij in de plaats waar ze wonen het georganiseerde humanisme vertegenwoordigen en dat niet alleen de leden, maar ook de anderen dat van hen verwachten.

HET HOOFDBESTUUR BESPRAK...

gedurende zijn vergaderingen opnieuw een aantal rapporten en nota's, die ter voorbereiding van de uiteindelijke beleidsnota's dienst doen. Er werden een aantal besluiten genomen; o.a. de vervanging van org.-secretaris Polet door de Leede; de noodzaak een nieuwe wetenschappelijke medewerker aan te stellen, omdat de huidige ontslag heeft gevraagd; de benoeming van een producer voor radio en televisie; en de toekomstige exploitatie van het Erasmushuis.

In verband met de nationale Erasmusherenkerk in 1969 is contact opgenomen met het betreffende voorbereidingscomité en heeft ondervoorzitter Spigt hierin zitting genomen. Enkele H.B.-leden hadden een informatief gesprek met bestuursleden van de V.P.R.O. in verband met de voorgenomen statutenwijziging van deze organisatie.

Het door de stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld uitgegeven rapport van een onderzoek naar de persoonlijkheid van de van jongstaf buitenkerkelijke humanist werd aan een eerste bespreking onderworpen. Er werd uit het hoofdbestuur een commissie samengesteld, die hierover een nota zal maken.

Opnieuw werd besproken, zowel in de betreffende afdeling als plenair, of er ten aanzien van de pers en in het bijzonder wat betreft Mens en Wereld wijzigingen nodig zijn. Nog steeds leeft het verlangen dit blad aan alle leden toe te zenden, maar hiervoor ontbreken de financiële middelen. Nagegaan wordt of er geen oplossing mogelijk is. In dat geval zou In en Om kunnen verdwijnen, hetgeen een belangrijke besparing met zich mee zou brengen. Ook t.a.v. Het Woord van de Week wordt aan wijzigingen gedacht.

Het hoofdbestuur hield zich bezig met een nabespreking over de discussies in de regionale bijeenkomsten, in de Verbandsraad en in de Raad van Advies.

Een aantal belangrijke beslissingen werd op de agenda geplaatst, waarmee het H.B. onmiddellijk ná de vakanties begin september geconfronteerd zal worden....

UIT DE GEMEENSCHAPPEN

Na jarenlang deze functie (en vele anderen) te hebben vervuld heeft de redactrice van *De Brandaris*, het blad van *Zwolle*, Mevr. Rudelsheim dit aan een opvolgster overgedragen. Die zal daar een zware taak aan krijgen, het blad was altijd de moeite van het lezen waard.

Zowel in *Castricum* als in *Emmen* hebben gemeentelijke functionarissen iets over hun werk verteld of over de plannen die er voor de toekomst bestaan. Een goed idee, humanisten behoren immers midden in de samenleving te staan.

Aan te bevelen voor elders is ook het plan van *Den Haag-Zuid* om eenmaal per maand een gesprek over actuele zaken te houden.

En *Voorburg-Rijswijk* heeft het uitstekende voornemen in de herfst te starten met een cursus over humanisme. Het plan is niet nieuw, ook elders al eens uitgevoerd en met groot succes.

Na enkele jaren een „tijdelijke” voorzitter te hebben gehad, zit *Vlaardingen/Maassluis* weer zonder, want de man is naar elders vertrokken. En in arremoeude vraagt het rompbestuur om kandidaten. Kop op vrienden, en maar goed blijven zoeken. ten slotte lukt het altijd.

Dat blijkt o.a. in *Soest/Baarn*, dat ook enige jaren met een overigens voortreffelijke waarnemer heeft gewerkt. En nu is er dan iemand opgedoken, die alle eigenschappen meebrengt om een echte goeie voorzitter te worden.

Ook de redakteur van het blad *de gemeenschap* dat zowel het Verbond als *Humanitas* in Utrecht en Bilthoven bediende, heeft van redakteur gewisseld. Hij krijgt er een hele kluit aan, want zo langzamerhand is het uitgegroeid tot een volwaardig blad, dat niet alleen mededelingen geeft, maar ook opinie-vormend werkt. Zo troffen we in de laatste nummers een schermutseling tussen jongeren en ouderen aan, waarvan we het vervolg met belangstelling tegemoet zien.

BLAADJES ENZ. GEVRAAGD

Tijdens de ziekte van de redakteur zijn veel van de maandberichten en nadere publicaties van de gemeenschappen op zijn verzoek niet meer naar hem toegestuurd. Nu hij weer in staat is In en Om samen te stellen, spreekt het vanzelf dat hij weer graag alles ontvangt wat hem bij die taak kan helpen.

HUMANISTISCH VORMINGS ONDERWIJS

Op 16 scholen werd in het schooljaar 1967/68 humanistisch vormingsonderwijs gegeven aan 36 groepen met totaal gemiddeld 450 deelnemers. We hebben een plaats veroverd in de volgende schooltypen voordat de mammoetwet nog in werking was getreden:

L.T.S. te Hengelo, H.B.S./Gymnasium/Lyceum te Rotterdam, Hilversum, Bussum, Brugklassen van Scholengemeenschappen te Utrecht, Naarden/Bussum, U.L.O. te Bussum, I.V.O. te Amstelveen, Kweekschool te Amersfoort en Kweekscholen voor onderwijzers te Arnhem, Haarlem, Hilversum, Doetinchem, Rotterdam. Van de 16 vormingsleiders ontvingen er 8 een bezoldiging. De anderen werkten zonder een vergoeding. We hopen, dat na de invoering van de mammoetwet alle vormingsleiders een behoorlijke bezoldiging zullen genieten.

Met behulp van een steeds groeiend aantal werkgroepen worden er zg. applicatie-cursussen opgebouwd voor vormingsleiders. Ook zij die zich willen bekwalen voor de functie van geestelijk raadsman/vrouw of een taak als ziekenbezoeker (ster) ambiëren kunnen thans tot de applicatiecursus worden toegelaten, al zal het zwaartepunt van de opleiding voorlopig blijven liggen op die voor vormingsleider en dit bij de toelating als cursist bij gebrek aan plaatsing een rol kunnen spelen.

De opleiding wordt nu twee jaar. In het eerste jaar zal vooral aandacht besteed worden aan het leren van methodieken. Daarom zal ook aandacht besteed worden aan pedagogie, psychologie en sociologie. Verder zal kennis van het humanisme moeten worden bij gebracht. In het tweede jaar krijgt ook godsdiensten en filosofie een plaats in het programma.

De cursus zal 40 avonden omvatten van ongeveer twee uur.

Aan het eind van het eerste jaar zal een toetsingsgesprek plaats vinden om na te gaan of de cursisten het tempo van de cursus kunnen volgen en voldoende aandacht besteden aan de verplichte literatuurlijst. De cursus zal worden afgesloten met een eindgesprek, waarna een benoeming tot voorlopig vormingsleider kan volgen.

De kosten van de cursus bedragen f 75,— tot f 100,— per jaar, afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden. De reiskosten kunnen nl. voor een aantal cursisten bv. een te grote belasting zijn. Er zal op een uitgave van ongeveer f 75,— aan literatuur moeten worden gerekend, te verdelen over twee jaar. Op het ogenblik volgen ongeveer 85 cursisten een applicatie-cursus t.w. in de plaatsen: Apeldoorn, Amsterdam, Deventer, Bussum, Den Haag, Heerenveen en Rotterdam. In Hengelo (O) en Emmen hebben zich reeds voldoende cursisten gemeld om in september a.s. te kunnen starten. In Arnhem, Assen, Groningen, Haarlem en Utrecht werkt men aan een cursusplan.

In de kop van Noord-Holland zal een initiatief worden genomen. Ik kan me cursussen indenken b.v. in Leiden en Zwolle. Ik hoop, dat daar een werkgroep zal ontstaan. Lezers van IN en OM, die dit artikel lezen en wier belangstelling mocht worden gewekt kunnen door invulling van het in dit nummer afgedrukte formulier hun interesse kenbaar maken. Invulling impliceert nog geen mogelijkheid van deelname, maar oriëntatie voor ons waar de mogelijkheden liggen. Toegelaten kunnen worden zij, die een onderwijsbevoegdheid bezitten of anderszins voldoende vooropleiding hebben genoten om t.z.t. na bijscholing als humanistisch vormingsleider te kunnen optreden.

J. Koops, consulent voor het h.v.o.

ADRESWIJZIGING

De heer P. A. Pols, centraal raadsman voor de geestelijke verzorging van gedetineerden is begin juli verhuisd naar Trekvogelweg 251 in Amersfoort. Zijn privé-telefoonnummer is ongewijzigd gebleven.

JONGEREN

Het secretariaat van het Humanistisch Jongeren Centrum is thans in Utrecht gevestigd en wel onder postbus 2332. Dit houdt verband met het vertrek van M. W. Verduijn, die de dienst van het Verbond heeft verlaten en ook geen bemoeienis meer met het jongerenwerk zal hebben.

Ieder die dus iets over het werk van en voor de jongeren wil weten kan zich tot bovenstaand adres wenden.

DANK VERSCHULDIGD

Na enige maanden afwezigheid is de redakteur van dit blad, Th. W. Polet teruggekeerd en hij mag althans een deel van zijn werkzaamheden weer ter hand nemen. Een klein deel overigens, en dat brengt binnen het Verbond weer allerlei verschuivingen met zich mee.

Wat hier op zijn plaats is, is een woord van dank aan J. de Leede die de verzorging van dit blad tijdens de ziekte van Polet op voortreffelijke wijze heeft vervuld. Daar werd hij in bijgestaan door bestuurs-assistent Verduijn, die zich in het bijzonder met de opmaak bemoeide. Dat deed hij al jaren en iedereen was het erover eens, dat dit een knap stuk werk was. Helaas zullen we daar in de toekomst niets meer van merken, want Verduijn heeft inmiddels het Verbond verlaten als functionaris. Een extra woord van dank zijn we hem verschuldigd voor de wijze waarop hij erin geslaagd is, in en Om een presentabel voorkomen te geven.

RADIO EN TV.

Het is nodig gebleken voor deze tak van dienst over een vaste en deskundige medewerker te beschikken. In verband hiermede is per 15 augustus aangesteld de heer Han Meyer te Amsterdam in de functie van producer.

Hij zal ook de cursussen voor televisie-regisseur van de NTS gaan volgen.

Wist u dat...

de voorjaarsaktie van de *Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme* een succes geweest is; dat het aantal giften in het eerste halfjaar maar liefst 9012 bedroeg tegenover 5967 in het vorige jaar; dat de opbrengst in dat eerste halfjaar het bijzonder mooie bedrag van f 128.727,43 opleverde, hetgeen een record was in de tien jaar van het bestaan van het Steunfonds; dat desondanks dit bedrag niet voldoende is om de kosten van de geestelijke verzorging en vorming te dekken, waarvoor het Fonds is opgericht; dat daarom uw giften op giro 6168 ook in de tweede helft van 1968 met graagte worden tegemoet gezien...

**STICHTING STEUNFONDS
PRAKTISCH HUMANISME
AMERSFOORT** **GIRO 6168**

UIT DE GEWESTEN

Een beetje aan de late kant, maar toch nog wel de moeite waard om te vermelden is de mededeling van de secretaris van het gewest Groningen, dat de jaarlijkse familiedag ook dit keer weer een groot succes is geweest. Plaats van samenkomst was het Natuurvriendenhuis „De Hondsrug” in Noordlaren. Zowel volwassenen als kinderen hebben gewandeld, muziek gemaakt en gezongen. Ook een speurtocht stond op het program.

NIEUW H.B.-LID

In het vorige nummer werd al vermeld, dat de Verbondsraad zou worden voorgesteld de heer E. W. Hommes te Warder (N-H) tot lid van het hoofdbestuur te benoemen. De Verbondsraad heeft aan dit voorstel zijn goedkeuring gehecht en we kunnen de heer Hommes dus welkom heten. Hij is geen onbekende in de kringen van het H.B., enkele jaren geleden trad hij in dat college op als waarnemer van de humanistische studentenvereniging „Socrates”.

Hommes is geboren in 1934 en is wetenschappelijk medewerker aan het anthropologisch sociologisch centrum, afd. Zuid en Zuid-Oost Azië van de Universiteit van Amsterdam. Hij heeft enige tijd in India doorgebracht.

BUITENKERKELIJKEN

In opdracht van het Humanistisch Centrum Mens en Wereld heeft in 1966 en 1967 het Humanistisch Instituut voor Sociaal Onderzoek een rapport samengesteld, dat thans in de kring van besturen is verspreid. Het betreft hier een onderzoek naar de persoonlijkheid van de van jongsaf buitenkerkelijke leden van humanistische organisatie. Het zal duidelijk zijn dat, indien hieruit waardevolle gegevens te voorschijn komen, deze van grote invloed op het beleid van de organisaties kunnen zijn. Het rapport wordt thans grondig bestudeerd.

Ondergetekende:

naam: geboortejaar:

adres: telefoon:

woonplaats:

opleiding:

onderwijs- en andere bevoegdheden:

beroep:

wenst nader te worden ingelicht over de applicatiecursussen.

handtekening:

Ingevulde formulieren te zenden aan de consulent
H.V.O. J. Koops, postbus 130, Zutphen.

INTERNATIONAAL JAAR VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

„Alle menselijke wezens worden vrij geboren en zijn gelijk in waardigheid en rechten“. Zo vangt artikel 1 aan van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 10 december 1948. In de twintig jaar die sedertdien verlopen zijn heeft de wereld oorlog, revolutie, moord op politieke leiders en de bloedige conflicten tussen ontwakende landen ondergaan; alle conflicten van de mensheid die de dappere woorden van de Verklaring tot een leugen maken. Maar de idealen van menselijke solidariteit en gelijkheid, neergelegd in de Verklaring, gaan door de menselijke verbeeldingskracht aan te vuren en hem te leiden in zijn strijd om zijn leven en de samenleving op een hoger plan te brengen. De twintigste verjaardag van de aanneming van de Verklaring van de Verenigde Naties vindt zijn mijlpaal in 1968 als het Internationale Jaar van de Rechten van de Mens. De Internationale Humanistische en Ethische Unie roept alle humanisten op om in dit herdenkingsjaar actief mee te werken om elk mens een rechtvaardige plaats in de wereld-gemeenschap te verzekeren.

BEJAARDENTEHUIZEN

In het jaarverslag over 1967 van de Humanistische Stichting voor huisvesting van bejaarden staat o.m. te lezen, dat in oktober 1968 het Erasmushuis in Zaandam bewoonbaar zal zijn. Ook de bouw van het Coornherthuis te Den Haag vordert, zodat verwacht kan worden dat het in het voorjaar van 1969 in gebruik genomen kan worden.

Aan het eind van het jaar 1966 waren 28 stichtingen bij de H.S.H.B. aangesloten. In 1967 werden stichtingen opgericht in Amsterdam, Breda, Purmerend, Z.-O. Drenthe en Zwolle. Bovendien bleek achteraf, dat eind 1966 ook nog in Wildervank een stichting tot stand was gekomen, zodat in 1967 het aantal aangesloten stichtingen steeg tot 34. In vele andere plaatsen zijn initiatieven op gang gekomen, zodat een verdere groei te verwachten is.

In 1967 waren 6 complexen in aanbouw en wel in Alkmaar, Den Haag, Hoorn, Schiedam, Velp en Zaandam. Het Thurledehuis in Schiedam kon in augustus 1967 in gebruik worden genomen.

Van 16 complexen bevindt zich het ontwerp in een meer of minder gevorderd stadium. Hopelijk zal in 1968 met de bouw van een 8 à 10-tal kunnen worden begonnen.

Met de toeneming van de omvang der activiteiten baart de financiering van de voorbereidingskosten, waaronder de honoraria der architecten en

adviseurs en de kosten van grondonderzoek het bestuur grote zorg. In veel gevallen zijn de gemeenten, waar stichtingen gevestigd zijn, bereid een krediet of garantie voor het aangaan van een geldlening ter financiering van de voorbereidingskosten te verstrekken. Doch lang niet altijd is de desbetreffende gemeente daartoe bereid. Dan zijn het de architect, de plaatselijke stichting en de H.S.H.B., die het risico dragen. Hoewel zulk een situatie feitelijk onaanvaardbaar is, wordt in de meeste gevallen toch voortgegaan met de ontwikkeling der plannen, wanneer vaststaat, dat het gemeentebestuur en het provinciaal bestuur hun medewerking zullen verlenen.

Als contribuant van de Humanistische Stichting voor huisvesting bejaarden kan men zich opgeven aan het kantooradres: Wouwermanstraat 42 te Amsterdam.

ORGANISATIE-SECRETARIS

In verband met zijn gezondheidstoestand heeft org.-secre. Polet om ontheffing van een aantal werkzaamheden moeten vragen. Het hoofdbestuur heeft daarom met ingang van 1 juni als zijn opvolger benoemd de heer J. de Leede, die tot nu toe 2e organisatie-secretaris was. De Leede heeft Polet eveneens vervangen als adviseur van het hoofdbestuur en als redakteur van „Kader“.

HUMANISTISCHE
STICHTING

SOCRATES

Het rapport „Humanisme en Arbeid“ is het thema geweest van een goed geslaagde landdag op zondag 23 juni in Amersfoort. Het rapport is op ruime schaal verspreid en toegezonden aan de vakcentrales en werkgeversorganisaties, aan de vier grote niet-confessionele partijen en aan de landelijke dag- en weekbladen. Het bestuur van de Stichting beveelt de gemeenschappen aan in het komende seizoen gespreksgroepen over dit thema te vormen. Behalve het rapport is ook een gespreksschema bij het Centraal Bureau verkrijgbaar.

Er is een voorlopig contact tussen de Stichting en de Volkshogescholen geweest. Bij de laatste bleek belangstelling voor activiteiten t.a.v. kader-scholing en studieconferenties. Overlegd wordt in hoeverre er een samenwerking tot stand kan komen.

De medische en juridische sectie zullen op 19 oktober een conferentie houden over het probleem van de abortus provocatus. De medische sectie is met enkele artsen uitgebreid.

De sociaal-pedagogische sectie werkt nog steeds aan een rapport over: Geestelijke opvoeding in gezinsverband. Ook de commissie die zich bezighoudt met het vraagstuk van de publiciteit in een democratie heeft haar eind-rapport nog niet gereed.

Wat de leerstoelen betreft wordt overwogen te trachten een derde in te stellen in de sociologie van de niet-godsdienstige levensbeschouwingen. In Leiden is het gelukt aan de leerstoel, die daar door de algemeen-voorzitter Prof. dr. J. P. van Praag bekleed wordt een zekere opleidingsmogelijkheid te verbinden voor humanistische raadslieden en vormingsleiders. Met ingang van september van dit jaar zal de humanistiek een erkend bijvak zijn op het doctoraal examen filosofie.

1968 - Het jaar van de rechten van de mens